Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№286 (3286) | 1940 оной декабриин 11, среда | СЭН 10 МҮНГЭ

Словакиин худалдаа-наймаанай делегациин бусалга

Энэ оной декабриин 7-ой үдэр, Словакиин худалдаа-наймаанай делегаци—худалдаа-наймаанай делегациин түрүүлэгшэ Г. Я. Орсаг ба худалдаа-наймаанай делегациин членүүд: г. Пазмая—словацка национальна банкын директор; г. Станек—словацка промышленностиин центральна обществын директор; г. Дискатин—финансын министерствын ахалагша министерскэ комиссар; г. Петерк—арадай ажахын министерствын ахалагша комиссар ба г. Ондрушек—«Ватя» заводуудай таһагые эрхилэгшэ—Москваһаа бусаба.

СССР-эй гадаадын худалдаанай Арадай Комиссарай орологшо нүх. И. М. Лебедев, гадаадын худалдаанай наркомадай худалдаанай договорнуудай таһагай начальник ба коллегиин член нүх. В. Н. Барков, НКВТ-гэй центрально-европейскэ таһагые эрхилэгшэ нүх. А. М. Александров, НКВТ-гэй протокольно таһагай начальник нүх. С. А. Шишков, НКВТ-гэй сотрудниигууд нүхэд Д. И. Морозов, Л. И. Золотова ба мүн онсо түлөөлэгшэ ба дүүрэн эрхэтэ министр г. Номтисо гэгшэ түрүүтэйгээр, Москвадахи словацка миссиин состав болбол Белорусска вокзал дээрэ тус делегацийе үдэшэһэн байна. (ТАСС).

УЛААН АРМИИН КОМСОМОЛ

Улаан Армиин комсомол болбол тоосоото-һунгалтын кампанийе үнгэргэжэ байнад. Декабриин 5-һаа эхилэн эхин комсомольско организацинуудай тоосоото-һунгалтын суглаанууд вахалба. Эдээнэй һүүлээр, дивизионно ба окружной конференцинүүд болохо байна.

Большевистскэ критикын ба самокритикын тэмдэгээр үнгэргэгдэһэн армейскэ комсомольско организацинуудай тоосоото-һунгалтын кампани болбол Улаан Армиин дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлые улам дээрэ үргэлгэдэ туһалалсана.

Манай эхэ ороной хүсэшадалые бэхижүүлгээр угаа ехэ зохёон байгуулгын хүдэлмэринүүд Улаан Армида ябуулагдаба. Улаан Армидахи комсомол болбол бүхы оронойгоо ажалшадтай нэгэн алхамаар ябажа, партиин XVIII съездын түүхэтэ тогтоолнуудые ажабайдалдаа бээлүүлхын тула шангата хүдэлмэрилнэд. Улаан Армиин комсомолецуудай олонхинь—дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлгын түрүүшүүл болоно. Тэдэнэр хадаа дайшалхы техникые ба одооной үеын дайнай тактикые эршэмтэйгээр шудалнад, сэрэгэй журам сахилгые бэхижүүлнэ. Тэдэнэр хадаа дайнай оршомбайдалай шэмэрүүн шанга условидо тааралдуулан өөһэдыгөө дадалсуулна, бэеэ хатуужуулна. Тэдэнэр хадаа марксизм-ленинизмын һургаалые шудалнад, улаанармеецүүдэй дунда политическэ хүдэлмэринүүдые эдибхитэйгээр ябуулнад.

Одооной үеын дайнай опыдһоо һанамжалан, ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба советскэ правительство болбол сэрэгэй дайшалхы бэлэдхэлэй характерые ба методые үндэһөөрнь шэнэдхэн табихые Улаан Армиһаа эриһэн байна. Парти ба правительство болбол советскэ гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүд хэзээ бүхэндэ илалтата дайнай эрилтын хэмжээдэ байхын тулада сусаршагүй оролдолго гаргана.

СССР-эй Оборонын Арадай Комиссар, Советскэ Союзай маршал нүхэр С. К. Тимошенко, тэрэнэй орологшонор—Советскэ Союзай маршалнууд нүхэд С. М. Буденнын ба Г. И. Кулигэй сэхэ хүтэлбэри доро энэ жэлдэ үнгэргэгдэһэн тактическа һуралсалнууд болбол манай Улаан Армиин частьнууд хэлэ тэдээндэ табигдаһан эрилтэнүүдые муу бэшээр дүүргэжэ байһаниинь харуулба, тэдэнэй урда табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэбэд.

Улаан Армиин рядовой составай нэг эхэнхи хубинь болохо комсомолецуудай дайшалхы шадабаринь хадаа ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы шадабарийе тодорхойлхо байна. Советскэ сэрэгшын дайшалхы шадабари болбол манай эхэ ороной дайсадые илахын туйлалтада тон шухала, тон гол зүйл болоно. Империалистическэ гүрэнүүд хадаа техникээр һайса зэбсэглэгдэһэн армитай юм, мүн манай социалистическэ гүрэн болбол капиталистическэ гүрэнүүддэхиһээ бүри үлэмжэ хүсэнтүгэлдэр армийе байгуулжа байна. Социалистическэ арми—энэ хадаа сознательна, хүсэтэй, коммунизмын идейнүүдээр нягта жагсаагданхай ба түрүү техникээр зэбсэглэгдэһэн советскэ хүнүүдэй военнэ дээдэ организаци мүн.

Үндэр дээдэ дайшалхы шадабариин түлөө тэмсэл—Улаан Армиин дайшалхы туг доро жагсаһан, социалистическэ эхэ ороной бүхы үнэн сэхэ хүбүүдэй үндэһэн хуулинь болоно.

Дайшалхы бэлэдхэлэй характерай, шэнжэ маягай ба методэй шэнэдхэгдэхэтэй хамта, мүн политическэ ба хүмүүжүүлгыншье хүдэлмэринүүд эрид шэнэдхэгдэбэ. Дайнай бодото оршомбайдалда үлэмжэ дүтэрхы, тиимэ условинууд соо улаанармеецүүдэй бэлэдхэлгын шанарые дээшэлүүлхэ тушаа оролдолго болбол Улаан Армидахи бүхы комсомольско хүдэлмэриин зайлашагүй хубинь мүн.

Комсомольско организацинуудай хүдэлмэрилхэ шадабаринь политоргануудай ба парторганизацинуудай хүтэлбэриин шанарһаа нилээд ехээр дулдыдаха болоно. Гэбэшье, политорганууд бүлтадаан лэ комсомолдо үлэмжэ ехэ анхарал хандуулнагүй. Жэшээнь, Н-ске соединениин политическэ пропагандын таһагай начальник, полковой комиссар нүхэр Григорьев гэгшэ бүхэли жэл соо комсомольско суглаанууд дээрэ нэгэтэшье выступалаагүй байха юм.

Ленинскэ комсомолой зэргэдэ абахадаа, олонхи частьнуудта миил тоогой хойноһоо намнаад лэ, индивидуальнаар шэлэн абалгын принципые эбдэнэ. Хэлэн олон организацинуудта мэдүүлгэ үгэгшэд бүхэнийе бултыень шахуу комсомолдо абана. Бюрогой нэгэ заседани дээрэ хэдэн арбаад мэдүүлгэнүүдые үзэхэ ябадал үсөөн бэшэ бии. Рекомендаци үгэгшэдһээ эригдэхэ эрилтэнүүд дутамаг. Комсомольско организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол комсомолдо шэнээр абтагшадые хүмүүжүүлгэдэ ёһото анхарал хандуулнагүй. Хэрбээ, улаанармеец гү, али младша командирые комсомолдо орохоһоонь урид хүмүүжүүлхэ тухайда организацинь хүдэлмэри ябуулһан, комсомолдо орохыень бэлэдхэһэн байгаа һаа, комсомолдо абтаһанайнь һүүлдэ тэдэн тухайда анхаралга һулададаг ушарнууд үсөөн бэшэ бии.

Армейскэ комсомол болбол сэрэгэй мэргэжэлдэ һургаха ба социализмын ороной сэрэгшэдые хүмүүжүүлхэ зорилготой, улаанармеецүүдэй тон дүтэ начальнигууд—младша командирнуудые хэдэн арбаад мянгаарнь өөрынгөө зэргэдэ хабаадуулна. Улаанармеецүүдые коммунистическээр хүмүүжүүлгын дайшалхы бэлэдхэлэйнь ба советскэ сэрэгэй дисциплинэ бэхижүүлгын һамжалта хадаа, младша командирнуудай хүдэлмэриһөө дулдыдаха байна.

Зүгөөр, зарим комсомольско организацинууд болбол младша командирнуудай авторитедынь бэхижүүлхэ тухайда багаар оролдоно. Гэхэһээ байтагай: зарим газарта командир-комсомолецуудай албанайнь ажалъябуулгые комсомольско суглаанууд дээрэ шүүмжэлһэн байна, энэ хадаа яабашье болошогүй хэрэг мүн. Командир-комсомолецуудай албанай ажалъябуулгыень комсомольско суглаанууд дээрэ, бюрогой заседани ба активай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэхыень ба шүүмжэлхыень хориһон, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй эрилтые комсомольско организацинууд тон нарияар гүйсэдхэхэ ёһотой.

Улаан Армиин рядовой ба младша начальнигуудай составта сэрэгэй нэрэ зэргэнүүдые тогтоолго хадаа младша командирнуудай үүргыень бүри дээрэ үргэнэ. Манай гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнэй бэхи һуури бологшо—советскэ ефрейторнүүд, сержантнууд, старшинанууд болбол комсомольско организацинуудай саг үргэлжын анхаралаар ба һамжалгаар хүреэлэгдэхэ ёһотой.

Армейскэ комсомол—Ленинскэ комсомолой түрүү отрядуудай нэгэнь мүн. Армиин комсомолецууд болбол Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай тугые дээрэ үргөөд ябанад. Тэдэнэр болбол военнэ хэрэгые шудалхын тулада, Улаан Армиин частьнуудай дайшалхы шадабариень дээшэлүүлхын тулада, үнэн сэхээр ба оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ. Манай арми хадаа Октябрьска Социалистическэ революциин илалтануудта халдахые һэдэгшэд бүхэнийе бутасохихоор хэзээдэшье бэлэн байлгахые оролдоно.

Армейскэ комсомол—Улаан Армиин дайшалхы шадабариень дээшэлүүлгэдэ командирнууд ба политоргануудта туһалагша, боевой ба политическэ һуралсалдаа түрүүлэн ябадаг ударна группа мүн.

Комсомольско организацинуудай тоосоото-һунгалтын суглаанууд болбол Улаан Армида комсомольско хүдэлмэрийе саашадань дэбжүүлгые хангажа шадаха эрхим хүнүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлхэ ушартай. Армейскэ комсомол болбол партийна организацинуудай хүтэлбэри доро ябажа, Ленин—Сталинай хэрэгтэ гүнзэгы преданнэ, зүрхэлиг ба шадабарита сэрэгшэдые, дайлалдахадаа шадамар пехотинецуудые, мэргэн буудагша артиллеристнүүдые, эрэлхэг танкистнуудые, баатар летчигуудые ба бусад военнэ специалистнуудые хүмүүжүүлхэ ёһотой.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

ВКП(б)-гэй Обкомдо

Һаяхан, ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол сезонно хүдэлмэриин ба унаагай хүсые модобэлэдхэлдэ гаралга ба модобэлэдхэлгын түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухайда «Бурмонголлес» трестые эрхилэгшэ нүхэр Антохинай мэдээсэлые сонособо.

Обкомой бюро болбол модобэлэдхэлдэ сезонно хүдэлмэриин ба унаагай хүсэ гаргаха планийе хоёр хоногой торшо соо еүм дүүргэхыень ба энэ шиидхэбэриин гүйсэдхэлгэ тухайда Обком ба Совнаркомдо 1940 оной декабриин 12-то мэдээсэхыень ВКП(б)-гэй Мухар-Шэбэрэй, Хоринин, Кабанскын, Заиграйн, Тарбагатайн ба Иволгын айкомуудай секретарьнуудһаа ба эдэ аймагуудай гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрһээ эрид шангаар эрибэ.

Кадрова хүдэлмэришэдэй ба өөрынгөө мэдэлдэ байһан унаагай хүсэнэй 80 процентые модобэлэдхэлдэ ба зөөлгэдэ элсүүлхыень нүхэр Антохинийе уялгалба.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол колхознигууд ба унаагай хүсые модобэлэдхэлдэ гаргаха тухай ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Совнаркомой нэгэтэ бэшэ заабаринуудые гүйсэдхөөгүйнь, мүн тэрэшэлэн сезонно хүдэлмэриин хүсые модобэлэдхэлдэ эльгээхэ түсэбөө гүйсэдхэлгэдэ эрид хэмжээнүүдые абаха уялгануудтаа харюусалгагүйгөөр хандаһанайнь түлөө ВКП(б)-гэй Хоринин Айкомой секретарь нүхэр Юринский, Хоринин Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Петинов, ВКП(б)-гэй Мухар-Шэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Будаев, Мухар-Шэбэрэй Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Будажабэ гэгшэдтэ выговор соносхобо.

Модобэлэдхэлгын ябасые сэхэ хүтэлбэрилхын ба жэлэй түсэбэй дүүргэлтые заабол хангахын тулада ВКП(б)-гэй Обкомой ой модоной промышленностиин таһагые даагша нүхэр Кашаровые ба БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшын орологшо нүхэр Болсохоевые леспромхозуудта эльгээбэ.

Уранзохёолшодой совет

Бурят-Монголой литературые саашадань улам бүри хүгжөөхын, уранзохёолнуудай найруулгын шанарые ба культурые дээшэлүүлхын зорилгоор, БМАССР-эй Арадай Комиссарнуудай Совет болбол БМАССР-эй Гүрэнэй Хэблэлэй дэргэдэ уранзохёолой Соведые бии болгохо тухай тогтоол гарагаһан байна.

Уранзохёолой тус Совет болбол ниитын, партийна ба уранзохёолшодой түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн, 8 хүнүүдэй составтайгаар байгуулагдаһан ба тэрэнийе Б.-М. гүрэнэй хэблэлэй директор толгойлно.

Уранзохёолшодой, поэдүүдэй ба драматургнуудай зохёолнуудай идеологическа ба политическэ удхадань саашалаа ехэхэн анхарал табигдаха байна. Мүн уранзохёолнуудые шүүмжэлхэ ба шэнжэлэлгын хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ.

Тус совет хадаа ямар нэгэн уранзохёолые хэблэн гаргаха тухай зүбшэн хэлсэжэ, эсэслэн шиидхэбэри гаргаха байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин, Дзержинскын нэрэмжэтэ, Ленинэй ордено артиллерийскэ академиин начальнигуудые, профессорнүүд ба һургагшадые СССР-эй орденуудаар шагнаха тухай

Улаан Армиин, Дзержинскын нэрэмжэтэ, Ленинэй ордено артиллерийскэ академиин 120 жэлэй ойтой дашарамдуулан, артиллерийскэ кадрнуудые ургуулан хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ үрэтэй һайн эрхим туйлалтануудайнь түлөө начальнигуудые, профессорнүүдые ба һургагшадые шагнаха:

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР:

1. Факультедэй начальник, профессор, техническэ наукын доктор, артиллериин генерал-майор Анатолий Аркадьевич **Благонравовые;**
2. Факультедэй начальник, профессор, техническэ наукын доктор, артиллериин генерал-майор Михаил Федорович **Васильевые;**
3. Профессор, техническэ наукын доктор, артиллериин генерал-майор Петр Авчустович **Гельвиныe;**
4. Профессор, техническэ наукын доктор, дивинженер Иван Плотонович **Гравые;**
5. Профессор, техническэ наукын доктор, артиллериин генерал-лейтенант Николай Федорович **Дроздовые.**

УЛААН ОДОНОЙ ОРДЕНООР:

1. Кафедрын начальник, доцент, техническэ наукын кандидат Григорий Иванович **Блиновые;**
2. Кафедрын начальник, профессор, бригинженер Алексей Федорович **Головиниие;**
3. Профессор, сэрэгэй наукын доктор, артиллериин генерал-майор Давид Евстафьевич **Козловскые;**
4. Кафедрын начальник, доцент, техническэ наукын кандидат, полковник Павел Михайлович **Прохоровые;**
5. Кафедрын начальник, доцент, техническэ наукын кандидат, нэгэдэхи рангын военинженер Никит Игнатьевич **Пчельниковые;**
6. Кафедрын начальник, доцент, артиллериин генерал-майор Константин Константинович **Сниткые;**
7. Кафедрын начальник, профессор, нэгэдэхи рангын военинженер Федор Лаврович **Хлыстовые;**
8. Научна ба һуралсалай хүдэлмэреэр академиин начальнигай орологшо, доцент, артиллериин генерал-майор Василий Сидорович **Хахловые;**
9. Кафедрын начальник, профессор, сэрэгэй наукын доктор, артиллериин генерал-майор Владимир Матвеевич **Четковые;**
10. Кафедрын начальник, профессор, техническэ наукын доктор, нэгэдэхи рангын военинженер Яков Маркович **Шапирые.**

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР:

1. Һургагша, нэгэдэхи рангын военинженер Сергей Васильевич **Кашлачевые.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной декабриин 7.

Модобэлэдхэлгые хүдэлмэриин хүсөөр ба моридоор хангаха

Модобэлэдхэлэй үбэл-намарай сезон эхилһээр хэдэн һара үнгэржэ байна. Селенгын аймагай олонхи колхозууд, планаар хараалагдаһан тоото хүдэлмэришэдые ба моридые модобэлэдхэлдэ одоо хүрэтэр хүсэд гаргаадүй.

«Улаан Удунга» колхоз В.-Темникскэ участогта 9 хюрөөшэдые эльгээхэ аад, миил 6 хүнийе гаргаба, модо шэрэлгэдэ 25 морид табигдахын орондо, нэгэшье морин ошоодүй. Колхоз болбол моридоор ба хүдэлмэришэдөөр олон юм, тиэд колхозойнь хүтэлбэрилэгшэд, модобэлэдхэлые гүрэнэй шухала хэрэг гэжэ үшөө ойлгоодүй хэбэртэй. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз хюрөөдэлгэдэ 7 хүнийе, зөөбэридэ 18 моридые ябуулха ёһотой аад, тэдэнь холо дутуу.

В.-Темникскэ модо бэлэдхэлэй пункт дээрэ ниитын-ойлгууламжын хүдэлмэри оройдоошье ябуулагданагүй. Хүдэлмэришэдэй сүлөөтэй сагаа зүбөөр үнгэргэхэ условинууд байгуулагдаадүй. Колхознигууд хадаа газетэнүүд ба журналнуудые уншаха, һүүлэй шэнэнүүд һонинуудые дуулаха, мэдэхэ дуратай, зүгөөр лесоучастогай начальник Гуревич эдэ эрилтэнүүдые хангахые хүсэнэгүй.

Оронгын лесоучасток дээрэ мүн лэ иимэ байдал үзэгдэнэ. Тэндэ ажалай бүтээсэ тон бага. Коминтернын нэрэмжэтэ колхоз IV кварталда 1200 кубометр модо бэлэдхэхэ аад оройдоо 180 кубометр бэлэдхэбэ, тэрэнэй нэгэшье кубометрнь зөөгдөөдүй. С.-Думын сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхоз мүн иимэрхүү байдалтай.

Оронгын участок дээрэ модобэлэдхэхэ колхозуудай олонхинь хүдэлмэришэдые ба моридые хүсэдөөр эльгээгээдүй. Жэшээлбэл, «Большевик» колхоз зөөбэридэ 36 моридой орондо тон үсөөхэн моридые эльгээбэ. Иимэ фактнууд олон.

Гэхэтэй хамта, Селенгын леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол модобэлэдхэлые большевистскээр хүтэлбэрилнэгүй, харин ехэнхи сагаа канцелярта һуужа үнгэргэнэ. Участогууд дээрэ социалистическэ соревновани эмхидхэгдэхэ тухайда шэмээгүй байна.

Селенгын аймагай колхозууд болбол модобэлэдхэлые хүдэлмэриин хүсөөр хангахын ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тулада эрид шанга хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Д. ДАМБАЕВ.

Ерэхэ хабарай тарилгада бэлэдхэжэ эхилхэ

Жэлдээ 8 миллиард пуд тарня үйлэдбэрилхэ тухайда агууехэ Сталинай эрилтые хүсэлдүүлхын түлөө тэмсэжэ, республикын түрүү колхозууд, бригаданууд, звенонууд болбол элбэг баян ургаса туйлаба. Хоринин аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ефремовскэ звено (звеноводынь нүхэр Жамсаранов) 31 гектар участок дээрэһээ 31-31 центнер пшеницэ, шэлэмэл нэгэ гектарһаа 45 центнер пшеницэ ургуулаа, Заиграйн аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой звеновод нүхэр Серпиен Кириллович Киселев 5 гектар участок дээрэһээ га бүриин 53,7 центнер тарня хуряаба. Михаил Багидаевай хүтэлбэрилдэг, Бичурын аймагай, «105 полк» колхозой звено 5 гектар шэлэмэл участогһаа 46-46 центнер ба бүхы 28 гектар дээрэһээ га бүриин 36 центнер хуряаба. Бичурын аймагай, Калининай нэрэмжэтэ колхозой звеновод нүхэр Гармаев болбол 32 гектарһаа 24-24 центнер ургуулһан байна.

Үнэнсэхэ ажалаараа үндэр ургаса туйлаһан жэшээнүүдые харуулха болоо һаа, тон олон байха. Дурсагдаһан фактнууд хадаа колхозно байгуулалтые саашадань бэхижүүлхын түлөө ниитэ зоной сусаршагүй тэмсэлэй нэгэ гэршэнь болоно.

Баян ургаса өөрөө ерээгүй. Тэрээнийе туйлахын тулада олон мянган колхознигууд оролдон, агротехническэ хэмжээябуулгануудые бүхэли жэлэй торшо соо ябуулаа.

Ефремовскэ звенонуудай хүдэлмэриин опыт хадаа ажалые звеногой ёһоор эмхидхэлгэдэ ба агротехникые хэрэг дээрэнь бэелүүлгэ—колхозуудай бүхы тарялан дээрэһээ ехэ ургаса туйлаха арга мүн гэжэ тодоруулба.

Туйлаһан амжалтануудаа саашадань бэхижүүлжэ, 1941 ондо үшөө ехэ ургаса хуряахын түлөө тэмсэлые мүнөөнһөө эхилхэ хэрэгтэй.

Саһа тогтоолгын түсэбые заабол дүүргэхэ шухала. Саһа тогтоолгые хоёрдохи ээлжээндэ табидаг ябадалые дабтажа огто болохогүй.

Энэ жэлдэ манай республикын колхозууд болбол шүргэн халхануудые табижа, саһа тогтоохо ёһотой. Тэрэнэй хажуугаар, поли дээрээ мүлһэ адхаха хэрэгтэй. Саһа тогтоолгын бүхы хүдэлмэрийе февралиин нэгэн болотор дүүргэхэ шухала.

Мүн, нютагай ба минеральна удобренинүүдые хэрэглэлгэһээ—баян ургаса хуряалга дулдыдалсаха байна. Нёдном жэлдэ олонхи колхозууд түсэбһөө ехэ шэбхэ тарааһан юм. 80-120 тэргэ шэбхые бүлэг болгожо адхаха ёһотой. Наг шэбхые дайралдаһан лэ газарта хаялга хоригдоно.

БМАССР-эй Совнарком болбол энэ хүдэлмэридэ ехэ удхашанар олгожо, өөһэдын ажахыһаа абтаһан 1 тонно наг тушааһанайнь түлөө 1 ажалта үдэрые, 4 тонноһоо дээшэ тушаагааһаань—тонно бүридэ 1-2 ажалта үдэрые колхознигуудта үгэхыень колхозуудай правленинүүдтэ зүбшөөһэн байна. Колхознигуудай өөһэдынь ажахыһаа абтаһан 20-30 тэргэ наг шэбхые поли дээрэ адхуулһанайнь түлөө—бригадирнуудта, звеноводуудта нэгэ ажалта үдэр түлэгдэхэ. Түсэбһөө үлүү тонно шэбхэ бэлэдхэһэнэйнь түлөө нэжээд ажалта үдэрые колхозуудай адуушад ба малшадта үгтэхэ байна. Шэбхэ тараалгын түсэбые үлүүлэн гүйсэдхэлгэдэ зорюулагдаһан эдэ хэмжээябуулгануудай удхые колхознигуудта ойлгуулха хэрэгтэй. Гэхэтэй хамта, наг шэбхэ бэлэдхэлгые таһалдуулхаяа һэдэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлые улам шангадхаха.

1941 ондо ороохото ба овощиин культурануудай тарилгада подкормко хэхын тулада, «Сельхозснабай» складуудһаа минеральна удобренинүүдые абаашажа, нягтаар хадагалха хэрэгтэй. Мүн, шубуунай аргал ба фикали г. м. удобренинүүдые хэрэгсээдэггүй ябадалда эсэс табиха.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээябуулгануудые бодото дүүргэлгэ тон шухала зорилго болоно. Гансал тэрэнэй ашаар, колхозууд ерэхэ жэлдэ бүри үндэр ургаса туйлажа шадаха байна.

Тингэбэ-яабашье, Баргажанай, Кяхтын, Бичурын, Заиграйн аймагууд нёдном жэлэйгээ алдуунуудые дабтажа, үрэһэнэй ба страховой фонднуудые хаажа үшөө дүүргээдүй байһаар. Ороохото ба техническэ культурануудай үрэһые ойрын саг соо бүрин хаахын тулада, ороохо сэбэрлэлгын хүдэлмэрийе түхэреэн сутка соо ябуулха шухала.

Мүнөө ефремовскэ ба саг үргэлжын бүхы звенонуудые бүридүүлжэ, үбэлэй агротехническэ хэмжээябуулга бээлүүлгэдэ хандуулха хэрэгтэй.

Я. М. ХАРЧЕНКО—БМАССР-эй Наркомземэй ахалагша агроном.

КАБАНСКЫН КОЛХОЗУУДАЙ АМЖАЛТАНУУД

1940 ондо Кабанскын аймагай колхозууд урда-урдынхиһаа ехэ ургаса хуряаба. Энэ хадаа колхозуудта ажалые зүбөөр эмхидхэхэ ба агротехникые бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна, советскэ ба комсомолько организацинуудай халуун анхарал хандуулһанай үрэ мүн.

Хабарай тарилгада бэлэдхэхэ үедэ, ажалые звеногой ёһоор эмхидхэлгын түсэбүүд колхоз бүхэндэ зохёогдоһон байгаа. Иимэдэ, хүдэлмэриингөө түлөө колхознигуудай харюусалга нилээдгүй үргэгдэһэн байна.

Ажалые зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар, Кабанскын аймагай олонхи колхозууд ёдноон жэлэйхиһээ нилээд ехэ агротехническэ хэмжээябуулгануудые бэелүүлбэ.

Жэшээлхэдэ: поли дээрэ 148930 тэргэ наг шэбхэ тарааха плантай аад, 187340 тэргэ адхаба; шубуунай аргал суглуулгын түсэб хоёр дахин шахуу үлүүлэгдэв; 1254 гектар (1939 ондо 937 гектар байгаа) яровизированнэ үрэһөөр тарилга хэгдэһэн байха юм: ёдноон жэлэйхиһээ 300 гектар газар шахматна гуримаар таригдаба; үрэһэнэй булитайжа байхада борнойлоһо, шэбхын шүүһээр үтэгжүүлгэ хэгдэһэн байгаа.

Агротехническэ хэмжээябуулгануудай түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ ефремовскэ звенонууд ехэ үүргэ зэлээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гадна, хабартаа пар ба намарай парые культивацилжа тарихада мүн лэ һайн үрэнүүдые үгөө.

Эдэ бүгэдын эсэстэ, гектар бүхэнһөө: 11,76 центнер пшеницэ (1939 ондо 8,6 центнер байгаа), 14,97 центнер овес (1939 ондо 1,84 ц), 9,10 центнер ячмень (1939 ондо 3,8 ц.), 8.09 центнер намарай хара таряа, 6,33 центнер горох хуряагдаба.

Кабанскын аймагай хэдэн колхозуудынь ажалые звеногой ёһоор эмхидхэлгэ дэлгэрүүлһэнэйгээ, агротехникын комплексые гүйсэдхэһэнэйгээ, бүхы колхознигуудаа социалистическэ соревнованида хабаадуулһанайгаа ашаар, үнэхөөрөө үндэр ургаса түйлаа. Андриан Миронович Корытовай хүтэлбэридэг, Хандалинска сельсоведэй, Пушкинай нэрэмжэтэ колхоз, дунда жэшээгээр, 16,90 центнер орооһото таряа га бүхэнһөө хуряаба. Буденнын нэрэмжэтэ колхоз, га бүхэнһөө 16,5 центнер, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз—16,2 центнер ургуулба. Мүн тэрэшэлэн «Красный Пахарь», Чапаевай нэрэмжэтэ ба бусад олон колхозууд баян ургаса хангаһан байна.

Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой зарим участогай гектар бүриһөө 27 центнер пшеницэ, 35 центнер овес абтаба.

«Первое мая» колхоз болбол гансахан опытно участок дээрэһээ бэшэ, харин 237 га поли дээрэһээн, дунда жэшээгээр 20-20 центнер пшеницэ ба 222 гектарһаа—23-23 центнер овес хуряаба.

Г. БАЖАНОВ.

Малажалые үсхэбэрилгын планай дүүргэлтэ ударна

«Колхозуудта хамтын малажалые үсхэбэрилхэ хэмжээябуулганууд тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй 1939 оной июлиин 9-нэй тогтоол болбол социалистическэ малажалай дэбжэлтын шэнэ замые тодорхойлон зааһан байна.

Селенгын аймагай түрүү колхозууд хадаа энэ историческа тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлнэ. Тиимэ колхозуудай нэгэнь—Тамчын сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхоз болоно. Энэ колхоз болбол малажалые үсхэбэрилгын планиие дүүргэжэ байна, тэндэ үүлтэртэ малые тон һайнаар харууһална.

Мүн тэрэшэлэн, Кагановичын нэрэмжэтэ, Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта малажалые үсхэбэрилгэ һайнаар табигданхай.

Колхознигуудһаа малнуудые контрактацилгаар малажалай фермэнүүд бүридүүлэгдэнэ. Аймаг соо хамтадаа 60 гаран фермэнүүд бии, тэдэнэй олонхинь, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй, 1939 оной июлиин 9-нэй тогтоолой гаргагдаһанай һүүлээр бии болгогдоһон байха юм. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз болбол 100 үнеэдые худалдажа абаха плантай аад, 115 абаба, 34 моридые абахын орондо 38 абаһан байна. «Шэнэ Зам» колхоз 35 үнеэдэй орондо 62 үнеэдые худалдан абаба.

Гэбэшье, хамтын малажалые үсхэбэрилгын план аймаг соо дүүргэгдэхэнь үды. Ноябриин 20-ной мэдээгээр, план хадаа, эбэртэ томо малаар—96 проц., хони ба ямаадаар—93 проц., гахайгаар—84 проц. дүүргэгдэбэ. Юрөөгэй сомоной «Улаан Үдэнгэ» колхоз планай ёһоор 210 толгой малнуудай орондо 95 толгой худалдан абаба. Тус колхоздо хони ба ямаад олоор дутана. Үнгэрһэн жэлдэ зоотехническэ заабаринуудые сахяагүй дээрэһээ, малай хоролто болоһон байгаа. Тиин, мүнөө жэлдэ урдын алдуунуудые дахяад дабтана, малай байранууд һайнаар заһагдаадүй, тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй.

Аймаг соо энэ жэлдэ үбһэ бэлэдхэлэй план оройдоо 60 процент дүүргэгдэбэ. Тиимэһээ, олонхи колхозуудай малнуудынь һайн тэжээлээр хангагдаагүй юм. Аймаг дотор силос тон багаар бэлэдхэгдээ. Зарим колхозууд болбол малай эгээн шэмэтэ энэ тэжээлые бэлэдхэхые оролдоогүй юм. Жэшээлбэл, Молотовай нэрэмжэтэ колхоз планаа—9 процент, «Красный Октябрь»—20 проц. дүүргэбэ.

Малажалай фермэнүүдтэ эхэ малнуудай тоо толгойе олошоруулгада анхарал табигданагүй. Селен-Думын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо газарайгаа хэмжээнэй ёһоор 103 үнеэдтэй байха аад, 62 толгой, хони ба ямаад 1061 байхын орондо 835 толгой байна. Коминтернын нэрэмжэтэ колхоз—планай ёһоор 242 толгой үнеэдтэй байха аад, 170 толгой, 1334 толгой хони ба ямаадай орондо 797 толгой байна.

Селенгэдэ малажалай хүгжэлтын планай дүүргэгдээгүй байһанай шалтагааниинь гэхэдэ: колхозуудай түрүүлэгшэнэр болбол малажалые хүгжөөлгые хэрэгсээнэгүй.

Аймагай газартаряалангай таһагай хүдэлмэрилэгшэд болбол колхозуудта ябажа, малажалые һонирходоггүй, харин ехэнхидээ канцелярта һууна. Һаяхан болоһон, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй совещани болбол энэ «хүтэлбэриие» шангаар шүүмжэлһэн байна.

Балта ТУМУРОВ.

Н.-Селенгинск.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нефтяной промышленностиин солото хүнүүд (баруун гарһаа): Орденто А.М. Плешко, орденто Сугра Гаибова, А.Г. Бакулина ба Сакина Кулиева. Эдэнэртэ Азербайджанска ССР-эй нефтиин мастерай нэрэ зэргэ олгогдобо. (ТАСС-ын Фото)

Эрид хубилалта эригдэнэ

Политгэгээрэлэй учреждениүүдэй зорилго хадаа ажалшадые, колхозно таряашадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, тэдэниие ороп доторхи ба уласхоорондын байдалтай, мүн ороной урда байгаа шухала зорилгонуудтай танилсуулха, советскэ эхэ орондоо тэдэнэй преданностиие бүри ехээр үргэлгэ болоно. Тиин, Селенгын партийна, советскэ органуудай хүдэлмэрилэгшэд болбол гансал ажахын хүдэлмэринүүдтэ бүхы анхаралаа хандуулжа, хүмүүжүүлгын, культурна гэгээрэлэй хүдэлмэриие мартаһан байна. Селенгын ОНО-гэй хүдэлмэрилэгшэд политгэгээрэлэй учреждениүүдэй ямараар хүдэлмэрилжэ байһые тон багаар һонирхоно, тэрэниие хүтэлбэрилнэгүй.

—Доодо-Бухэнэй сомондо хэды клубууд хүдэлмэрилнэб?—гэжэ асуухада:

—Би командировкодо тиишэ гараагүйб, тиимэһээ, тэндэ хэдышье клубай хүдэлмэрилжэ байһыень мэдэнэгүйб—гэжэ, ОНО-гэй политгэгээрэлэй инспектор нүх. Буянтуев харюусана. Инспектор нүхэр Буянтуевай хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандадагынь эндэ элирнэ.

Селенгын аймаг дотор 10 уншалгын байшангууд бии аад, мүнөө орой 3-нь «хүдэлмэрилнэ». ОНО болбол хүдэлмэрилжэ шадаха, харюусалгата хүнүүдээр уншалгын байшангуудые мүнөө хүрэтэр хүсэд хангаадүй.

Ноёхоной сомоной «Большевик» колхоздо, уншалгын байшан байбашье, түлеэгүй дээрэһээ хүдэлмэрилнэгүй. Сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Цыденова хадаа уншалгын байшангай хэрэгсэлнүүдые мүнөө эльгээгдэһэн избач нүхэр Биликтуевта тушаажа үгэнэгүй. Селендумын сомоной центртэхи уншалгын байшан заһабарилагдаагүй. Избачаар эльгээгдэһэн нүх. Гармаев гэгшэ өөрынгөө уялгата хүдэлмэриие хэнгүй, сомоной соведэй канцелярта, тэрэнэй хүдэлмэриие хэнэ. Колхознигуудай дунда хүдэлмэри ябуулааб гэһэн худал мэдээнүүдые ОНО-до үгэнэ. Сомсоведэй түрүүлэгшэ нүх. Гармажапов тус хүдэлмэридэнь туһаламжа үзүүлхэһээ байтагай, избачые өөрынгөө уялгые дүүргэлгэдэ хэрэглэнэ.

ОНО болбол өөрынгөө табиһан хүдэлмэришэдэй ажал'ябуулгада контроль хэдэггүй ба нютагуудта гаража хүдэлмэриинь шалгадаггүй юм.

Колхозуудахи клубуудай олонхинь хүдэлмэрилнэгүй. Нютагдахи партийна ба комсомольско организацинууд болбол тус хүдэлмэридэ хажуу талаһаань харагшын үүргэ дүүргэнэд.

Үбэр-зөөхэйн сомоной «III интернационал» колхоздо, клубынь түлигдэнэгүй. Клубые эрхилэгшэ нүхэр Вампилов болбол түлеэ ба бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха тухай колхозой түрүүлэгшэдэ олон дахин хандабашье, туһа болоҗо үгэнэгүй. Селендумын сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо клубай һайн гэр бии юм. Теэд, доторонь ороходо үнгэрэгшэ жэлдэ бэшэгдэһэн лозунгнуудһаа бэшэ ондоо юуншье байдаггүй. Клубые эрхилэгшэ комсомолко нүх. Дашидоржиева клубайгаа хүдэлмэриие һайжаруулхын тухай анхаралаа табидаггүй. Комсомольско организацины даабариие нэгэтэшье дүүргэдэггүй байна.

Селенгэдэ политгэгээрэлэй учреждениүүдэй хүдэлмэриие шэнэдхэн табиха саг түлаа. Республикын наркомпрос болбол энээндэ анхаралаа хандуулха ёһотой.

Даба ДАМБАЕВ.

Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшадтай уулзалга

ХОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Энэ оной декабриин 8-най үдэшэлэн, Хориин аймагай центртэхи ажалшад, хүдэлмэришэд ба албахаагшад болбол Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшадтай халуунаар уулзабад.

Партиин айкомой секретарь нүх. Юринский гэгшэ уулзалгын үгэ хэлэхэ зуураа, Бурят-Монголой искусствын хүгжэлтэ ба декадын ямар ехэ амжалтатайгаар Москвада үнгэргэгдэһэн тухай тогтожо хэлэбэ. Мүн РСФСР-эй габьяата артист нүхэр Генинов, артист Батуев гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Энээнэй һүүлээр. декадада хабаадагшадай хүсөөр концерт үнгэргэгдэбэ. РСФСР-эй габьяата артист нүх. Генинов «Урда уула» гэжэ дуу дуулаһан ба артистнууд нүхэд Языкова, Батурин ба ахадүүнэр Лосевууд концертдэ хабаадалсабад.

О. ЦЫБИКОВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА ТЕЛЕГРАММАНУУД

АВСТРАЛИДАХИ АГААРАЙ ФЛОД… БАРИЛГАНУУД

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАС… Мельбурнаһаа мэдээсэгдэһэн бэшэл… ёһоор, Австрали болбол агаарай ф… дые байгуулгада ба хангалгада ойр… хоёр жэл хахадай торшо соо гаргаш… хаар 25 миллион фунт стерлинг … молбо. Декабриин эсэстэ 2 … дууд ашаглалгада үгтэхэнь гэжэ б… нэд.

Австралида 4 мянган шахуу лет… гүүд бэлэдхэгдэнэ. Тэндэ агаарай… флот хадаа 6 мянган хүниие һара … хэндэ абана. Техническэ хүдэлмэри… шэдые бэлэдхэлгээр 11 һургуули… хүдэлмэрилнэ. Англи болбол Австра… да олон самоледуудые дахин эльгээ… эхилбэ.

США-дахи ГЕНЕРАЛ ДЕ ГОЛЛИ… ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАС… Юнайтед Пресс агентство мэдээсэ… «хэрбээ Де Голлиин тала баригша… Мартиника аралые эзэлээ һаань, т… нэр хадаа тэндэ уһан-сэрэгэй база б… гуулхыень холбоото штадуудта з… шоорхэ байна гэжэ США-дахи генер… Де Голлиин түлөөлэгшэ Десиез гэг… хэблэлэй түлөөлэгшэдтэй хөөрэлд… зуураа мэдүүлбэ»

США-дахи ГРЕЧЕСКЭ МИССИИН ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАСС… Ассошиэйтед пресс агентствын мэд… сэһэнэй ёһоор, США болбол. Грец… сэрэгэй алибүхы хэрэгсэлнүүдые, тэр… нэй тоодо самолёдуудые худалдаха… зүбшөөрбэ гэжэ грецескэ миссиин т… лөөлэгшэ мэдүүлнэ.

Элитэ мэдээнүүдэй ёһоор, грец… болбол саг дары Грецидэ асарагдаха… бэлэн байһан сэрэгэй хэрэгсэлнүүд… США-һаа худалдан абахые хүсэнэд.

ИТАЛИИН УҺАН-СЭРЭГЭЙ ФЛОТДОХИ ШЭНЭ ТОМИЛОЛГОНУУД

РИМ, декабриин 8. (ТАСС). Стефан… агентствын дамжуулһанай ёһоор… далайн хүсэнүүдэй генеральна штаба… начальник, далайн министрын орлогш… адмирал Кавандьяры гэгшые өөрын… гүйлтын ёһоор тус албанһаань коро… лиин декредээр сүлөөлбэ. Тэрэнэй һуу… рида адмирал Риккарди гэгшэ томилог… доо. Уһан-сэрэгэй флодой генеральна… штабай начальнигай орлогшоор адми… рал Кампьоно, сэрэглэлдэжэ байгаа… флодые командалагшаар—адмирал Яки… по гэгшэд томилогдобо.

ЧИЛИДЭ КОМПАРТИИН АЖАЛ'ЯБУУЛГЫЕ ХОРИМЖОЛБО

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Чилиин депутадуудай палата болбол компартиин ажалъябуулгые хоримжолхо тухай хуулиин проектые олонхи дуугаар баталан абаба.

Тус хуулиие баталан абаха голосованида депутадуудай олонхинь угы байһан ба голосовалхаа арсаһан байна. Палата хадаа 146 члену̇дтэй ба тэдэнэйнь тоодо 7 коммунистнууд бии юм. Хэдэн олон депутадууд болбол хуулиин иимэ проект абалгада эрид арсажа выступалһан байна.

УҺАН-СЭРЭГЭЙ БАЙГУУЛАЛТАДА ЗӨӨРИ ЭЛСҮҮЛНЭ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 8. (ТАСС). «Джорнэл Оф Коммерс» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, США болбол уһан-сэрэгэй байгуулалтада 7 миллиард 700 милион доллар ассигновалһаниие оборонын комитет соносхобо.

Социалистическэ газар таряалангай саашанхи бадаралтын түлөө

Москвадахи К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ, Ленинэй орденто хүдөөажахын академи болбол СССР-дэхи хүдөөажахын томо ба үниин вуз мүн болоно. Ородой агрономическа эрдэмэй хүгжэлтэдэ түйлай ехэ үүргэ дүүргэһэн юм. Энээнэй дэргэдэ суутай эрдэмтэд, дэлхэй дээрэ алдаршаһан хүнүүд хүдэлмэрилдэг байһан ба хүдэлмэрилнэ. Академиин түүхэ хадаа ородой агуухэ эрдэмтэ, физиолог, биолог, ботаник, наукын бодото новатор, тэрээнһээ гадна, өөрынгөө арадта тон үнэн, тиигээд пролетарска революциин гени—В. И. Ленинэй үеын хүн байһанаа зол гэжэ тоолодог байһан, Климентий Аркадьевич Тимирязевай нэрэтэй таһаршагүй холбоотой. Гайхамшагта эрдэмтэ В. Р. Вильямс болбол эндэ түрүү наукын ба социалистическэ эхэ ороной аша туһада үни удаан ажаллаһан юм.

Хуушанай петровско академи тон хүндэ хүшэр условинууд соо хүдэлмэрилдэг байгаа. Хаанта засаг ба тэрэнэй молхи сановнигууд болбол академиин хүгжэлтые али болохо аргаар хойшо татадаг, арад нинтын дунда наука дэлгэрүүлгые һаатуулдаг. революционно үзэлтэй һургагшад ба студентнүүдые, түбхын түрүүндэ, К.А. Тимирязевые өөрыень мүрдэдэг мүшхэдэг байһан юм. Академинь хэдэн удаа хаагдаа һэн. Тэрэ хадаа үйлэдбэриин хүсэд базагүй ба зөөри хэрэгсэлээр ехэтэ дутадаг байгаа.

Академи болбол Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциһаа лэ хойшо шэнэ, дүүрэн ажабайдалаа дэлгээбэ. Тэрэнэй хүдэлмэришэдтэ үргэн дэлгэр аргабайдалнууд нээгдээ. Академиин аудиторинуудынь шэнэ хүнүүдээр дүүргэгдэнхэй. Парти ба правительство болбол тус академиие түйлай ехэ анхаралаар хүреэлбэ. К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ академи болбол советскэ засагай жэлнүүд дотор хүдөө ажахын 7500 шахуу мэргэжэлтэниие Эхэ орондоо үгэбэ, энэнь хадаа урданай 52 жэлэй торшо соо петровско академеэр бэлэдхэгдэһэн мэргэжэлтэнэй тооһоо хоёр хахад дахин ехэ болоно. Хүдөөажахын эрдэм хадаа Советскэ Союзда гайхамшаг ехэ далайса олобо. Һүүлэй арбан жэлдэ гансахан Наркомземэй ба совхозуудай Наркомадай вузнуудаар ба техникумүүдээр 31 мянган дээдэ һургуулитай ба 38 мянган дунда һургуулитай агрономууд бэлэдхэгдээ.

Тиибэшье, агрономуудта эрилтэ саг үргэлжэ ургана. Түрүү техникээр хангагдамал, нинтын артелиин ажал дээрэ һуурижагша, социалистическэ газартаряалан болбол эгээн культурна ба зшаг үгэсэ ехэтэй байха ёһотой.

Энээнэй тулада бүхы условинууд бии. Үндэр ургаса абалгын, тэрэшэлэн гантай тэмсэхын ехэ опыдтой бологдоо. Энэ хадаа мүнөө жэлэй байдал дээрэһээ элитэ харагдана. Олон районууд, мянгаад колхозууд зуун пудай ургаса хуряагаа. Бүхы дээрээ үндэр ургаса хуряаһан хизаарнууд ба областьнуудшье бии.

Социалистическэ газартаряалан болбол дээдэ һургуулинууд ба техникумүүдһээ мэргэжэлтэдые—колхозой үйлэдбэриин улам бүри ургажа байгаа эрилтэнүүдые хангажа шадахаар хүнүүдые хүлеэнэ. Колхозой ажахынь бүхы талаараа хүгжэнэ. Тарилгаа үргэдхэхэ ба ороо һо үйлэдбэрилгые ехэдхэхэтэеэ хамта, колхозууд болбол элдэб түрэлэй ургамалнуудые хүгжөөнэ, малажал ба бусад ажахыгаа урагшань дабшуулна. Тиимэһээ, хүдөө ажахын дээдэ һургуулинууд болбол колхозой экономикын эдэ онсо илгаануудые хараадаа абалсаха ёһотой. Мүнөө, совхозой ба колхозой үйлэдбэри болбол хүсэд эрдэмтэй хүдэлмэрилэгшэдые эринэ.

Хүгжэхэеэ болижо тогтошоһон, догматик бэшэ, харин тодорхой оршомбайдалда өөрөө бэеэ даанхайгаар хүдэлмэрилжэ шадаха агрономууд манай хүдөө ажахыда хэрэгтэй. К. А. Тимирязев хадаа тиимэл мэргэжэлтэниие хүмүүжүүлхын түлөө, өөрынгөө хүтэлбэрилжэ байһан академидэ ажаллаһан юм. Тиимэл агрономуудые хүдөөажахын дээдэ һургуулинууд бэлэдхэхэ ёһотой. Тиимэ хүдэлмэрилэгшэ ехэ юумэ түйлажа шадаха байһаниие хэдэн мянган советскэ агрономуудай опыт гэршэлнэ. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэниие гүрэн ба хүдөөдэ тон үндэрөөр сэгнэдэг.

Агротехническэ наукые хүгжөөлгэдэ Тимирязевай академиин габьяа угаа ехэ. Энээндэ К. А. Тимирязев, тэрэнэй соратнигууд ба дагагшад имагта ехэ үүргэ дүүргэбэ. Тимирязев болбол, нүхэр Сталинай хэлэһэн ёһоор, «арадһаа бэеэ халхалдаггүй, арадһаа холуур бэеэ баридаггүй, харин арадта алба хэхээр бэлэн байдаг, тэрэшэлэн наукын бүхы түйлалтануудые баагаар бэшэ, харин һайндураар, дуратайгаар арадта дамжуулан үгэхөөр бэлэн байдаг»—тиимэ наукын түлөөлэгшэ мүн. Манай парти ба правительство болбол хүдөө ажахын советскэ наукада тон ехэ анхарал табина. Тэрэнэй хүгжэн һалбархын тулада алибүхы условинууд байгуулагданхай. К. А. Тимирязевай, И. В. Мичуринай ба В. Р. Вильямсын хэрэгые советскэ эрдэмтэд үргэлжэлүүлжэ байна.

Социалистическэ газар таряалангай культура жэл ерэхэ тудам, бүри дээшээ дэбжэнэ. Улам, улам олон тоото колхозууд ба совхозууд агротехническэ наукын түйлалтануудые шудална. Советскэ наукын түйлалтанууд дээрэ үндэһэлһэн, агрономическа арганууд колхозой үйлэдбэри дээрэ тон түргэнөөр ба үргэнөөр нэбтэрнэ. Академик Т. Д. Лысенкын амжалтануудынь бүгэдэндэ мэдээжэ. Яровизаци тухайда тэрэнэй гаргаһан заабаринь богонихон болзор соо нинтын хэрэгсэл болоҗо шадаа. 1934 ондо яровизацилагдаһан үрэһөөр 517 мянган гектар таригдаһан аад, энэ жэлдэ 10 миллион гектарта хүрэбэ.

Советскэ эрдэмтэд хадаа хара хүриһэгүй хойто районуудта пшеницэ ургуулха (мүнөө тэндэ хэдэн миллион гектар таригдадаг) агрономическа арга зохёогоо. Колхозууд ба совхозуудай таряалан дээрэ хүдөө ажахын шэнэ культуранууд үрэжүүлэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ ба бусад олон зүйлнүүдтэ—советскэ эрдэмтэдэй габьяань тон ехэ. Хүгжэжэ байгаа социалистическэ хүдөө ажахы болбол наукын ба эрдэмтэдэй урда үшөөл шэнэ шэнэ эрилтэнүүдые табина. ВКП(б)-гэй XVIII съезд дээрэ нүхэр Андреев хэлээ һэн: «...культурна газар таряалангай хэрэгые амжалтатайгаар урагшань дабшуулхын тулада, манай хүдөө ажахын наукые, олонтоото научна ба туршалгын газарнуудтайнь нэгэн хамта тус зорилтын бэелүүлгэдэ бүрин табиха хэрэгтэй».

Харюусалгата редактор **Р. БИМБАЕВ.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ Каланд арашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07. Н-4228 Типография НКМП БМАССР.